

Krimpend Friesland nét geen rollatorgebied

HEERENVEEN – De rek is uit de bevolkingsgroei. Na 2035 neemt de bevolking in Nederland af, in Friesland zal dit volgens cijfers van het CBS al in 2020 merkbaar zijn. De krimp dwingt de politiek tot het maken van ingrijpende keuzes.

„Voorlopig wordt Friesland nog geen rollatorgebied, maar u mag niet blijven doormodderen”, hield hoogleraar regionale arbeidsmarktanalyse Jouke van Dijk gemeentebestuurders gisteravond in Heerenveen voor.

De leefbaarheid staat in plattelandsregio's al langer onder druk. Een dalend inwonertal maakt de toekomstverwachtingen er niet beter op. Maar, zo maakte Van Dijk duidelijk, het schept ook kansen en het beeld van achterstandsgebied klopt

ook niet helemaal.

Goed, bedrijven uit andere delen van het land zien weinig in verhuizing naar het Noorden, de werkgelegenheid houdt redelijk gelijke trad met elders, startende ondernemers hebben hier de ruimte en bestaande bedrijven kunnen groeien. En als populair woongebied hoeft Friesland alleen Zeeland voor zich te dulden. Toch is van een massale toestroom van ouderen geen sprake: die vestigen zich vooral in Drenthe.

De krimp in Friesland is vooral merkbaar in het noordoosten. Leeuwarden en de A7-zonen hoeven zich voorlopig geen zorgen te maken. De krimp is Friesland is volgens de hoogleraar aan de Rijksuniversiteit Groningen vooral gerelateerd aan de economische conjunctuur. Die is in Friesland overigens sterker dan in de andere noordelijke provincies. En meestal maken vooral de jongeren eerst een uitstapje naar Groningen (studie) alvorens ze in het Westen aan het werk gaan. Maar met de gevreesde brain-drain valt het reuze mee. Sterker nog: woonde in 1996 slechts 32 procent hoger opgeleiden

een jaar na afronding van de studie nog in Friesland, in 2006 was dat 61 procent. En was in 1996 een kwart van de hoger opgeleiden hier werkzaam, in 2006 was dat 46 procent.

Het aantal huishoudens zal door verdunning van de gezinnen voorlopig nog toenemen. „Er kunnen dus nog wel wat huizen worden gebouwd. Maar dan moeten bestuurders wel weten voor wie ze deze willen bouwen”, aldus Van Dijk. „Bouwen voor de leegstand heeft geen nut.

Volgens berekeningen ontstaan de meeste banen waar mensen zich vestigen (46 procent). In 11 procent volgt de

mens de baan. Het is dus van cruciaal belang hoe zich de binnenlandse migratie voltrekt.” Van Dijk raadt provincie en gemeenten aan gezamenlijk afspraken te maken om te voorkomen dat de krimp zich negatief ontwikkelt. Volgens burgemeester Peter de Jonge (Heerenveen) is regionale sturing noodzakelijk. „We moeten investeren in krimp- én groeigebieden, anders krijg je twee groepen burgers.” Met Piet Fortuin, fractievoorzitter CDA in Smallingerland, is hij het eens dat per plaats of dorp andere maatregelen getroffen moeten worden.

Dat vergt wel een omslag in denken, omdat gemeenten nu

vaak het standpunt hanteren dat iedere kern recht op dezelfde voorziening of aanpak heeft.

Gedeputeerde Anita Andriessen meent dat goed op krimp kan worden ingespeeld. Soms zal op microniveau naar een oplossing gezocht moeten worden. „Mar it giet foaral om kwalitatieve arranzjeminten op regionale skaal.” En passant merkte zij op dat gemeenten eens kritisch moeten kijken naar hun woningbouwplannen. Waar het streekplan nog voorziet in de bouw van 12.000 huizen, hebben gemeenten nog 30.000 op de tekentafel. Goed voor bijna 100.000 bewoners, die er echt niet meer zullen komen.